လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များအား ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု မေးခွန်းလွှာ

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ နောက်ခံ အကြောင်းအရာများ နှင့် မိတ်ဆက်

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ၆၉/၁၅၇ အရ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးများနှင့် ပတ်သက်လျက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေးနက်သည့် လေ့လာမှုကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရန် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို ဖိတ်ကြားခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် Manfred Nowak (ဩစတြီးယား) အား အဆိုပါ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုကို ဦးဆောင်နိုင်လျက် ပြုစုလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် လွတ်လပ်သော ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ဦး အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုကို ကုလသမဂ္ဂ၏ ယခင်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာ လေ့လာမှု နှစ်ခုတို့မှ အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ **Graça Machel** ၏ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ၏ ကလေးသူငယ်များ အပေါ်သက်ရောက်မှု အစီရင်ခံစာအပြင် **Paulo Sérgio Pinheiro** ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည့် ကလေးသူငယ်များအား အကြမ်းဖက်မှုများ ဆန့်ကျင်ရေး ကုလသမဂ္ဂလေ့လာ၏ လေ့လာမှုတို့သည် စသည်တို့က ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုကို လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ရာတွင် ကောင်းမွန်သည့် မူကြမ်းအဖြစ် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ကြမည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုကို အစိုးရများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အေဂျင်စီများနှင့် ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများ၊ OHCHR၊ UNICEF၊ UNODC၊ UNHCR၊ ကလေးသူငယ်များအား အကြမ်းဖက်မှု ဆန့်ကျင်ရေးဆိုင်ရာ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ (CRC) တို့အပြင် လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပညာရှင်များ အပါအဝင်တို့၏ နီးနီးကပ်ကပ်

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းက အတွေးအမြင်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်အောင် အကြောင်းအရာအလိုက်၊ နိုင်ငံများအလိုက်နှင့် ဒေသတွင်းဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်သွားပါမည်။ ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးနေရခြင်းကို ဟန့်တားပေးရန်နှင့် လွတ်လပ်ခွငများ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများကို အာမခံပေးနိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ကြိုးပမ်း အားထုတ်မှုများကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် ဆီလျော်သည့် အထောက်အထားများနှင့် အကြံပြုချက်များကို ပေးအပ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုအတွင်းမှာ အဓိကအကျဆုံး ာလှုပ်ရှားကြသူများမှ ပါဝင်တင်ပြရန်မှာ အလွန်အရေးပါလှပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ **အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ** အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ရပါမည် -

1. လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက် (အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ နှင့် နိုင်ငံသားဆိုင်ရာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ)ကို လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းရင်းများ၊ ဇစ်မြစ် အကြောင်းများ၊ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှု၏ အမျိုးအစားနှင့် ကာလအတိုင်းအတာနှင့် ထိန်းသိမ်းခံနေရသည့် နေရာများကို လည်းကောင်း၊ ယခုဖြစ်စဉ်၏ အတိုင်းအတာပမာဏကို လေ့လာ အကဲဖြတ်ရန်၊
2. ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ အကြံပြုချက်များကို အသိပေး ပြောပြရန်အတွက် ကောင်းမွန်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းများ အတွေ့အကြုံများကို မှတ်တမ်းတင်လျက် ကလေးသူငယ်များ၏ ထင်မြင်ချက်များနှင့် အတွေ့အကြုံများကို စုစည်းရေးမှတ်ရန်။
3. ဖမ်းဆီးခံမည့် သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းခံရမည့် အန္တရာယ် ရှိနေကြသော ကလေးသူငယ်များကို လည်းကောင်မး၊ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေရသည့် ကလေးသူငယ်များကို လည်းကောင်း၊ မိမိကိုမိမိ သားကောင်များသဖွယ် ခံယူ ပြုမူနေကြပုံထဲတွင် အပြောင်းအလဲကို ပြုလုပ်မြှင့်တင်ပေးရန်နှင့် သိရှိနိုးကြားစိတ်ကို လှုံ့ဆော်ပေးရန်။
4. သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်များ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို အာမခံပေးနိုင်မည့် ဥပဒေ၊ မူဝါဒ နှင့် လုပ်ကိုင်နည်းများဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များကို ပေးလျက်၊ ကလေးများ၏ အကောင်းဆုံးသော အကျိုးစီးပွားကို ရှေ့ရှုပြီး ထိရောက်ကြသည့် ထိန်းချုပ်ထားရန်

မလိုသည့် အခြားသော နည်းလမ်းများဖြင့် ကလေးသူများ ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို ဟန့်တားလျက် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို သိသိသာသာ လျှော့ချပစ်ရန်။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာလေ့လာမှု၏ **အဓိကအာရုံစိုက်ရမည့် အချက်များမှာ** အောက်ပါ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှုများ ဖြစ်ရပါမည်-

- **I.** တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွင်း လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ
- **II.** ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းများကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ
- **III.** ထိန်းသိမ်းခံ နေရာများတွင် နေထိုင်ကြရသည့် မိဘများနှင့်အတူ ရှိနေကြသည့် ကလေးသူငယ်များ
- **IV.** အဖွဲ့အစည်းများထဲတွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ
- **V.** လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ
- **VI.** အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းပြချက်များဖြင့် လွတ်လပ်မှုများ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ။

မေးခွန်းလွှာ၏ ရည်ရွယ်ချက်

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုကို ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လွတ်လပ်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်သည် အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက်ဆိုင်ရာ သုတေသန နည်းစ နစ်များကို အခြေခံထားလျက် အမျိုးမျိုးသော အရင်းအမြစ်များနှင့် ရရှိနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ အသုံးပြုပါမည်။ အဆိုပါ အရင်းအမြစ်များတွင် ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့်အညီ နိုင်ငံအလိုက် အစီရင်ခံစာများ၊

ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံများမှ ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ ကုလသမဂ္ဂ စာရင်းဇယား ဌာနမှ ရရှိလာသော တရားဝင် စာရင်းဇယားများ နှင့် UNICEF ၊ UNODC ၊ UNHCR ၊ OHCHR တို့ အပါအဝင် ကလေးသူငယ်များအား အကြမ်းဖက်မှု ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ကလေးသူငယ်နှင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် စသည်တို့ထံမှ ရရှိလာသည့် အခြားသော စာရင်းဇယားဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။ ီးပြည့်စုံသော၊ ယုံကြည်ရသော၊ လက်တလော အဖြစ်ဆုံးသော အရေအတွက်ဆိုင်ရာ ဒေတာများကို စုစည်းရေးအတွက် အရေးကြီးဆုံး ကိရိယာများအနက် တစ်ခုမှာ နိုင်ငံများ၊ UN အေဂျင်စီများ၊ NGO များ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ UN ကော်မတီ အပါအဝင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်မှု တားဆီးရေးဆိုင်ရာ UN ကော်မတီခွဲ၊ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (NHRIs)၊ အမျိုးသား ဟန့်တားရေး ယန္တရားများ(NPMs) နှင့် ပညာရှင်များ၏ အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ထံသို့ ပို့ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သော လက်ရှိ မေးခွန်းလွှာပင် ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသော ဒေတာများကို အစိုးရများသည် သက်ဆိုင်ရာ UN အေဂျင်စီများ၊ NGO များ၊ NHRI များ၏ သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်ရုံးများအပြင် အခြားသော အဓိကအကျဆုံး ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများနှင့် နီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ပေးသင့်ပါသည်။ အစိုးရများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွပ်လပ်မှုများ ဆုံးရှုံးခံရမှုကို ဖြစ်ပွားစေခဲ့သည့် အကြောင်းအရာ အမျိုးမျိုးတို့အား တုံ့ပြန် ဆောက်ရွက်ပေးရေးမှာ အမျိုးမျိုးသော အစိုးရဌာနများနှင့် စာရင်းဇယားဆိုင်ရာ ရုံးများနှင့်၊ ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်များထဲတွင်၊ ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း အမျျိုးမျိုးတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များထဲ အကျုံးဝင်နိုင်ကြောင်းကို ထည့်တွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်၊ မေးခွန်းလွှာအား ဖြေကြားချက်များနှင့် UN အေဂျင်စီများ၏ သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေရုံးများ၊ NGOs များနှင့် တောင်းဆိုထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရေးတွင် ပါဝင်ကြသည့် အခြား အဓိကအကျဆုံး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများနှင့်အတူ ဆက်သွယ်လျက် တာဝန်ယူညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးမည့် **ဆုံချက်နေရာ**ကို သတ်မှတ်ပေးရန် အစိုးရများအား တောင်းဆိုထားပါသည်။

မေးခွန်းလွှာ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အဓိက နယ်ပယ်များ အတွင်းရှိ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ဆိုင်ရာ

စာရင်းဇယား ဒေတာများကို စုဆောင်းရန်နှင့် စီစဉ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အစိုးရများအား ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အခြေခံမူများနှင့်အညီ လွတ်လပ်မှုများ ဆုံးရှုံးခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက် လျှော့ချရေးကို ရည်ရွယ်လျက် **အကောင်းဆုံး လုပ်ကိုင်နည်းများ**နှင့် ဆန်းသစ်တီထွင်ထားသော **အခြားသော ချဉ်းကပ်နည်းများ**၏ နမူနာများကို တင်ပြပေးရန် တိုက်တွန်းထားပါသည်။ အစိုးရများအား သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ လေ့လာမှုများ၊ မူဝါဒများ၊ အစီရင်ခံစာများ စသည်တို့၏ မိတ္တူများကိုလည်း တင်ပြပေးရန် တောင်းဆိုထားပါသည်။

မေးခွန်းလွှာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ လွတ်လပ်မှု ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေး သူငယ်များ၏ ပြည့်စုံပြီး နှိုင်းယှဉ်ထားသည့် ဆန်းစစ်ချက်ကို ပြုစုနိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ဒေတာ နှင့် အစိုးရများမှ စုဆောင်းနိုင်ပြီး ပေးနိုင်ကြမည်ဟု လက်တွေ့ မျှော်လင့်ရနိုင်သည့် ဒေတာ အကြားတွင် လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်သည့် ချိန်ခွင်လျှာကို ထူထောင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့်၊ အသေးစိတ်လွန်းသည့် မေးခွန်းများနှင့် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ နှင့် နိုင်ငံသားတို့နှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိသည့် ဒေတာများကို ရှောင်ကြဉ်ထားပါသည်။ ယခင်အတိတ် ကာလများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဒေတာအများအပြားကို မရရှိနိုင်သဖြင့်၊ အထူး သတ်မှတ်ပေးထားသည့် အနီးဆုံး အနာဂတ် တစ်နေ့နေ့တွင် ယင်းကဲ့သို့သော ဒေတာကို စုဆောင်းရန် အားထုတ်ကြလျက် အချိန်ကာလ တစ်စုံတစ်ခု (2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်) မှာ ထိန်းသိမ်းခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ဆိုင်ရာ လျှပ်တစ်ပြတ် မှတ်တမ်းကို ပြုစုပေးရန် အလို့ငှာ အထူးအားထုတ် ဆောင်ရွက်ကြရန် အစိုးရများအား မေးလွန်းလွှာမှ တောင်းဆိုထားသည်။ အကယ်၍ သင်၏အစိုးရမှ အဆိုပါ "လျှပ်တစ်ပြတ်" ဒေတာကို နှစ်တစ်နှစ်၏ အခြားနေ့ရက်တွင် စုဆောင်းလေ့ရှိပါက ကျေးဇူးပြုပြီး ယင်းဒေတာကို ပေးပါ။ ယခင် နှစ်များအတွက် ဒေတာများရရှိနိုင်ပါက ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008 မှ 2017) အတွင်း တစ်နှစ်စီ၏ ထိန်းသိမ်းထားခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း အရေအတွက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကိုလည်း မေးထားပါသည်။ ၎င်းက ဘောင်ခတ်ထားလျက် အလားအလာကို ဆန်းစစ်နိုင်ခွင့် ပေးပါမည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ ထိန်းသိမ်းထားမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများ (ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ထိပါးမခံရရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည့် အခွင့်အရေးများ) သို့မဟုတ် အရေအတွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းရေးနှင့် စိစစ်သုံးသပ်ရေး၏ အစိတ်အပိုင်းကို ဖွဲ့စည်းမည့်

ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို ပေါင်းစည်းပေးရေး ကဲ့သို့သော အခြားသော မျက်နှာစာများသည် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ စုစည်းမှုနှင့် ဆန်းစစ်ချက်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ် ဖြစ်လာပါမည်။

မေးခွန်းလွှာအား ဖြေကြားချက်များကို ကုလသမဂ္ဂ၏ တရားဝင် ဘာသာစကားများ ခြောက်ခုအနက် တစ်ခုခုဖြင့် စာရေးလျက် လည်းကောင်း၊ အီလက်ထရောနစ် နည်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ 2018 ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ 1 ရက်နေ့ထက် နောက်မကျစေဘဲ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်သည်-

Manfred Nowak

UNOG-OHCHR

CH-1211 Geneva 10

Email: globalstudycdl@ohchr.org.

မေးခွန်းလွှာတွင် သုံးထားသည့် အသုံးအနှုန်းများ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ "UN ကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ် 1 ပါ **"ကလေးသူငယ်"** ဆိုသည့် အသုံးအနှုန်းသည်" "သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ စောပြီး အရွယ်ရောက်ခြင်း မရှိလျှင်၊ အသက် တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက်ရှိ လူသား အားလုံးဟု အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်"။ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေရသည့် ကလေးသူငယ်များအား ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု ရည်ရွယ်ချက်များ အတွက် နိုင်ငံများအားလုံး၏ နှိုင်းယှဉ်၍ ရနိုင်မည့် ဒေတာများကို အခြေခံရမည်ဖြစ် သောကြောင့်၊ အသက် ၁၈ နှစ်အထိ အကျုံးဝင်သော၊ ပြည်တွင်း ဥပဒေအရ "ကလေးသူငယ်" ဖြစ်မှုကို မည်သို့ပင် သတ်မှတ်ထားစေကာမူ၊ ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက်ရှိ ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များ အားလုံးတို့ အတွက် ဒေတာများကို စုဆောင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် မိသားစုဝင်များနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းခံနေကြရသည့် ကလေးများရော၊ အတူတူ မနေကြသော သို့မဟုတ် ခွဲခြားနေကြရသော ကလေးများပါ၊ အကျုံးဝင်ပါသည်။ **"အတူတူမနေကြသော ကလေးသူငယ်များ**" (အတူတူမနေကြသော အရွယ်မရောက်သူများဟုလည်း ခေါ်ပါသေးသည်) ဆိုသည်မှာ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ် 1 ၏ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ၊ မိဘနှစ်ပါးစလုံးနှင့် အခြားသော ဆွေမျိုးများမှ ခွဲခွာခံခဲ့ရပြီး ဥပဒေ သို့မဟုတ် ထုံးတမ်းအရ စောင့်ရှောက်ပေးရမည့် သက်ကြီး၏ စောင့်ရှောက်မှုကို မရရှိသော ကလေးသူငယ်များကို ဆိုလိုပါသည်။**"ခွဲနေကြရသော ကလေးသူငယ်များ"** ဆိုသည်မှာ ကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ် 1 အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ၊ "မိဘနှစ်ပါးစလုံး သို့မဟုတ် သူတို့၏ ယခင် တရားဝင် သို့မဟုတ် ထုံးတမ်းလာ အဓိက စောင့်ရှောက်ပေးသူထံမှ၊ အခြားသော ဆွေမျိုးများထံမှ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်နိုင်သော၊ ခွဲပြီး နေထိုင်ကြသူများကို ဆိုလိုပါပသည်။

အများပြည်သူနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ပဋိညာဉ် (ICCPR) ၏ ပုဒ်မ 9 ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ UN ကွန်ဗင်းရှင်း (CRC) ၏ ပုဒ်မ 37(b) နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှင့် ဒေသတွင်း လူ့အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များထဲက အလားတူ ဖော်ပြချက်များတို့က ကလေးတိုင်း အပါအဝင် လူတိုင်း၊ **ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လွတ်လပ်ရေး ရပိုင်ခွင့်** ရှိပါသည်။ "**လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရခြင်း"** အသုံးအနှုန်းကို ၂၀၂

ခုနှစ် ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှုဆန့်ကျင်ရေး UN ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ပိုဒ်ခွဲ 4(2) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ပေးထားပြီး လူငယ်လူရွယ်များကို ကာကွယ်ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ စည်းမျဉ်းများ ၁၉၉၀ (ဟာဗားနား စည်းမျဉ်းများ)၏ ပိုဒ်ခွဲ 11(b) နှင့် ကိုက်ညီသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး သို့မဟုတ် အခြားသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့က လူတစ်ဦးကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ထွက်ခွာခွင့် မပြုဘဲ အစိုးရ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်မျိုးအောက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခြင်း သို့မဟုတ် အကျဉ်းချခြင်း သို့မဟုတ် ထားရှိခံရခြင်း ပုံစံ တစ်ခုခု" ဆိုပြီး ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ အဆိုပါအဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်မှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ UN ကော်မတီခွဲနှင့် အမျိုးသား ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး စနစ်များတို့ဖက်မှ ထိန်းသိမ်းမှု နေရာများကို သွားလေ့လာရန် တရားဝင် အခြေခံ ဖြစ်သည့်အပြင်၊ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေရသည့် ကလေးသူငယ်များအား ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အတွက်ပါ အသုံးပြုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရခြင်းကို "တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး သို့မဟုတ် အခြားသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့"မှ အမိန့်ပေးမှု ဖြစ်ရမည်ဟု တောင်းဆိုချက်အရ၊ အစိုးရမှ မဟုတ်သည့် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ-မိဘများ၊ လူကုန်ကူးသူများ သို့မဟုတ် လက်နက်ကိုင် သူပုန်အုပ်စုများ) ကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များသည် လက်ရှိ လေ့လာမှုထဲ အကျုံးမဝင်ကြကြောင်း ရှင်းနေပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိန်းသိမ်းခံ နေရာများမှာ နိုင်ငံတော်မှ စည်းရုံးထားသော အကျဉ်းထောင်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဘောင်ကို ကျော်လွန်လျက် ရှိနိုင်ကြပြီး၊ ပုဂ္ဂလိက အကျဉ်းထောင်များ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ စိတ်ရောဂါကု ဆေးရုံများ အပါအဝင် အစိုးရမှ လိုင်စင် ပေးအပ်ထားသော သို့မဟုတ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသော ပုဂ္ဂလိက ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်များနှင့် အလားတူ အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ရခြင်းကို အစိုးရ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုမှ အမိန့်ပေးခဲ့သည့် အဖြစ်များလည်း အကျုံးဝင်ကြပါမည်။

CRC ၏ အပိုဒ် 37(b) က "ကလေးသူငယ် တစ်ဦးအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အကျဉ်းခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီရန် လိုအပ်ပြီး မတတ်သာသည့် နောက်ဆုံးနည်းလမ်း တစ်ခု အဖြစ်သာလျှင် အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပြီး အတတ်နိုင်ဆုံး အတိုဆုံး အချိန်ကာလ အတိုင်းအတာ အထိသာ ဖြစ်ရမည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ပြင် CRC အောက်ရှိ အခွင့်အရေးများအားလုံးကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုသည် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိသော၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံးသော အကျိုးစီးပွားများကို၊ အသက်ရှင်နေထိုင်ရေး၊

လွတ်မြောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နှင့် ကလေးသူငယ်အား သူ/သူမ၏ အတွေးအမြင်တို့ကို ထုတ်ဖော်ရေး အခွင့်အရေးများကို ရှေ့ရှုထားသည့် ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ယေဘုယျ အခြေခံမှုများကို လမ်းညွှန်မှု အဖြစ် ခံယူရပါမည်။ ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များအား ရုပ်သိမ်းမှုကို အမှန်တကယ် ခြွင်းချက် အခြေအနေများထဲတွင်သာ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ထောက်ပြချက်အပြင်၊ CRC ၏ အပိုဒ် 37(b) ထဲတွင် "လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရခြင်း" ယေဘုယျ အသုံးအနှုန်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် အဓိပ္ပါယ် သတ်မှတ် ချက် သုံးခုကို အသုံးပြုပါသည်။ **"ဖမ်းဆီးခြင်း"** မှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် အခြားသော ဥပဒေ စိုးမိုးရေး အာဏာပိုင်များမှ လွတ်လပ်မှုကို ထိန်းချုပ်လိုက်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ရည်ညွှန်းတတ်သည်။ **"ထိန်းသိမ်းခြင်း"** ကို ရှင်းပြရလျှင်၊ ဖမ်းဆီးခြင်းဖြင့် စတင်လျက် သက်ဆိုင်သူကို ပြန်လွှတ်ပေးခြင်းဖြင့် အဆုံးသတ်တတ်သည့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ရုပ်သိမ်းခံရမှုကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ "ထိန်းသိမ်းခံရခြင်း"ကို လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရသည့် အမျိုးအစား အားလုံးတို့အတွက် အများသုံး အသုံးအနှုန်း ဖြစ်သော်လည်း၊ **"အကျဉ်းချထားခြင်း"** သို့မဟုတ် **"ထောင်ချခြင်း"** ကိုမူ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံး၏ စီရင်ချက်ဖြင့် တိကျသည့် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ထားမှသာ သုံးပါသည်။ ထောက်ဒဏ် စီရင်ချက်ကို "**အကျဉ်းထောင်များ**" သို့မဟုတ် "**ပြုပြင်ရေး စခန်းများ"**တို့မှာ ကျခံကြရပါသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ထိန်းသိမ်းခြင်းကို အများအားဖြင့် ရဲစခန်းမှာ သော့ခတ် '**ချုပ်ထားမှု'** သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့ **"ထောင်"**မှာ (ရှည်ကြာသည့် ကာလ အတွက်) ထားခြင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ စခန်းများတွင် ထိန်းသိမ်းထားခြင်း (ဥပမာ- စစ်ပွဲဆိုင်ရာ အကျဉ်းသား များအတွက်) ကို **"ချုပ်ထားခြင်း"** သို့မဟုတ် **"အကျဉ်းချခြင်း'** လို့ ရည်ညွှန်းပါသည်။ **"အဖွဲ့အစည်းများ"** (သို့မဟုတ် **"ဌာနများ"**) ဆိုသည့် အသုံးအနှုန်းမှာ ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ရုပ်သိမ်းခံရနိုင်သည့် တရားစီရင်မှုစနစ် သို့မဟုတ် အကျဉ်းထောင် စနစ်၏ ပြင်ပရှိ အစိုးရ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက စနစ်များကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများထဲတွင်၊ ကလေးများကို သူတို့၏ ဆန္ဒအလျောက် ထွက်ခွာခွင့် မပြုသည့်၊ မိဘမဲ့ဂေဟာများ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကျောင်းများ၊ အလုံပိတ် ထိန်းသိမ်းခန်းများ သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ရေး ကျောင်းများ၊ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာ၊ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများ (ပြုမူပုံဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊ စိတ်ရောဂါ ပြဿနာများ) ရှိကြသည့် ကလေးများအတွက်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက် သို့မဟုတ် အခြားသော ဆေးစွဲသူများအတွက်၊ လူကုန်ကူးမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်မှု ခံရသူများကို ကာကွယ်ပေးရန်အတွက်၊

မိဘစောင့်ရှောက်မှု မရှိသည့် ကလေးသူငယ်များ အတွက်၊ အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ကြပြီး၊ ပါဝင်ကြပြီး ၎င်းတို့ဖြင့်သာ ကန့်သတ်မထားပါ။

လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရခြင်း အတွက် အသုံးအနှုန်းများ မည်သို့ပင်ရှိရှိ သို့မဟုတ် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ရသည့် အခြေအနေများကို ပြည်တွင်း ဥပဒေက မည်သို့ပင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဖွင့်၊ လက်ရှိ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အတွက် လမ်းညွှန်ချက်မှာ ကလေးငယ်သည် မိမိဆန္ဒအရ သက်ဆိုင်ရာ နေရာ၊ ဝန်းကျင် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းမှ ထွက်ခွာမရအောင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် (အင်အားကို သုံးပြီး၊ ရုပ်ပိုင်း အတားအဆီးများဖြင့်၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ ပိတ်ဆို့မှုများ၊ ဆေးဝါးသုံးလျက် စသည်ဖြင့်) ဟန့်တားခံနေရသည် ဆိုသော အချက် ဖြစ်ရပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုသည် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရခြင်းဆိုင်ရာ လက်တွေ့ ရှိနေသော နှင့် ဥပဒေအရ ဖြစ်သော ကလေးငယ်၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှု နှစ်မျိုးစလုံး အတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေသွားပါမည်။

မေးခွန်းလွှာ ရေးဖြေရန် ယေဘုယျ လမ်းညွှန်ချက် များမှာ-

- အကြောင်းအရာ တစ်ခုစီ၏ နယ်ပယ်ထဲက အဖြစ်နိုင်ဆုံး အများဆုံး ဒေတာကို ကျေးဇူးပြုပြီး ဖော်ပြပေးပါ-
    - ရွေးချယ်ထားသည့် ရက်စွဲအတွက် ဒေတာ မရရှိနိုင်ပါက လတ်တလော ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဒေတာများကို ပေးပါ။
    - ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်ကာလ၏ နှစ်တိုင်းအတွက် သမိုင်းကြောင်း ဒေတာ မရနိုင်ပါက၊ ကျေးဇူးပြုပြီး ထိုကာလအတွင်းက ရရှိနိုင်သည့် မည်သည့် ဒေတာကိုမဆို ပေးပါ။
- ယခုစစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော ဒေတာအတွက် စုဆောင်းရေး နည်းစနစ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို လည်းကောင်း၊ ဖြစ်နိုင်လျှင်၊ ဒေတာ၏ အရည်အသွေး ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် မှန်သမျှကို လည်းကောင်း၊ ကျေးဇူးပြုပြီး ပေးပါ။

- ဧယားကွက်များ အားလုံးထဲတွင် အသုံးပြုထားသော အတိုကောက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
    - M- ကျား
    - F- မ
    - P- လူပုဂ္ဂိုလ်များ
    - Nat.- နိုင်ငံသား◌ု◌ု/နိုင်ငံသားဖြစ်သူ
    - နိုင်ငံသားမဟုတ်သူ။ နိုင်ငံသားမဖြစ်သူ

မေးခွန်းလွှာ

I. တရားရေးရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

1) သင့်နိုင်ငံထဲတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန်ယူရသည့် အနိမ့်ဆုံး အသက်မှာ မည်မျှလဲ။ သင့်နိုင်ငံထဲတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန်ယူရသည့် အနိမ့်ဆုံး အသက်မှာ ကွဲပြားလျှင်၊ ကျေးဇူးပြုပြီး အသေးစိတ် ဖေါ်ပြပေးပါ။

2) ဥပဒေနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်သည့် ကလေးသူငယ်များ အတွက် ကလေးသူငယ်ဆိုင်ရာ သီးခြား တရားစီရင်ရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်/သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များ ရှိပါသလား။
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေး စနစ် (ရဲတပ်ဖွဲ့၊ တရားရုံးများ၊ ပြုပြင်ရေး ဌာနများ) ၏ အဆင့်တိုင်း အတွက် လူငယ် တရားစီရင်ရေး အစီအစဉ်များကို ကျေးဇူးပြုပြီး ဖော်ပြပေးပါ။

3) ကလေးသူငယ် တရားစီရင်ရေး စနစ်ထဲတွင် မည်သည့် အရွယ်မှစပြီး ထိန်းသိမ်းခံရနိုင်ကြပါသလဲ။ သက်ကြီးများ အတွက် တရားစီရင်ရေး စနစ်ထဲတွင် သူတို့သည် မည်သည့်အရွယ်မှစပြီး ထိန်းသိမ်းခံရနိုင်ကြသလဲ။

4) ကျေးဇူးပြုပြီး 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြပေးပါ-

A) မသက်ာ ပြစ်မှုများအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဖမ်းဆီးထားမှု
B) တရားရုံးမတင်မီ (ရမန်ယူခြင်း) ဖမ်းဆီးထားမှု
C) ပြစ်ဒဏ် နှင့် စီရင်ချက် ချမှတ်လိုက်သည့် နောက် အကျဉ်းချထားခြင်း သို့မဟုတ် အခြား ထိန်းသိမ်းရေး နေရာမှာ ထားခြင်း (သိုမဟုတ် ပြည်တွင်း ဥပဒေများနှင့်အညီ အခြား သင့်လျော်သလို)

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ အသက်နှင့် နိုင်ငံသား (နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသား မဖြစ်သူများ) အလိုက် အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖေါ်ပြပေးပါ။

ဇယား 1- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေး စနစ်အတွင်း လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ

	10 နှစ်အောက်			10- 11			12- 13			14- 15			16- 17			စုစုပေါင်း (အသက် 0- 17)		
	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်သား	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်သား	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်သား	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငcသားမဟုတ်သား	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငcသားမဟုတ်သား	စုစုပေါင်း
A) ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း																		
ကျား																		
မ																		
ရဲမှ ထိန်းသိမ်းထားသူ စုစုပေါင်း																		
B) ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း																		

ကျား																		
မ																		
ိုရုံးမတင်မီထိန်းသိမ်းထားသူ စုစုပေါင်း																		
C) အကျဉ်းချထားခြင်း																		
ကျား																		
မ																		
အကျဉ်းသမား ်စုစုပေါင်း																		
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်မှု စနစ်အတွင်း လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း																		

ကျား စုစုပေါင်း																		
မ စုစုပေါင်း																		
ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း																		

5) ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ပြီးခဲ့သည့်10 နှစ်တွင်း မသင်္ကာ ပြစ်မှုများအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ထိန်းသိမ်းမှုကို ခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 ကလေးသူငယ်များ စုစုပေါင်းကို နှစ်အလိုက် ဖေါ်ပြပေးပါ။

ဇယား 2- မသင်္ကာ ပြစ်မှုများအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ထိန်းသိမ်းမှုကို ခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ ၊ 2008 - 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ကျား										

မ										
စုစုပေါင်း										

6) ကျေးဇူးပြုပြီး ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွင်း နှစ်အလိုက် ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ်များ စုစုပေါင်း အရေအတွက်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 3- ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008 - 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ကျား										
မ										
စုစုပေါင်း										

7) ကျေးဇူးပြုပြီး ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွင်း အကျဉ်းထောင် သို့မဟုတ် အခြားသော ်ပြုပြင်ရေး စခန်းများတွင် ထိန်းသိမ်းခြင်းခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ်များ စုစုပေါင်း အရေအတွက်ကို နှစ်အလိုက် ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 4- အကျဉ်းထောင် သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ရေး စခန်းများတွင် ထိန်းသိမ်းခြင်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ် အရေအတွက် စုစုပေါင်း၊ 2008 - 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ကျား										
မ										
စုစုပေါင်း										

8) ပြစ်မှု ကျူးလွန်မှုအတွက် စီရင်ချက် ချခံခဲ့ရသော ကလေးသူငယ်များ အတွက် မည်သည့် ရွေးစရာ ပြစ်ဒဏ်များ ရှိကြသလဲ။

9) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးကို စီရင်ချက် ချမှတ်ရနိုင်သည့် အကြာရှည်ဆုံး ချုပ်နှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း (အကျဉ်းချထားခြင်း သို့မဟုတ် အခြားထိန်သိမ်းမှုပုံစံ) ကာလမှ မည်မျှလဲ။

10) ကလေးသူငယ်များကို သေဒဏ် စီရင်ချက် ချမှတ်ရနိုင်ပါသလား။

11) ပြီးခဲ့သည့်ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း၊ တစ်သက် တစ်ကျွန်း နှင့် သေဒဏ် စီရင်ခြင်းခံခဲ့ကြရသော အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း အရေအတွက်ကို နှစ်အလိုက် ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 5- တစ်သက်တစ်ကျွန်း နှင့် သေဒဏ် စီရင်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၊ 2008- 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
တစ်သက်တစ်ကျွန်း ထောင်ချခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ										
ကျား										
မ										
စုစုပေါင်း										
သေဒဏ် စီရင်ခြင်းခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ										
ကျား										
မ										
စုစုပေါင်း										

12) ပြီးခဲ့သည့် မကြာသေးသော ပြက္ခဒိန် နှစ်အတွင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများ (အမှုများ အားလုံး) ကို အသက်အလိုက် နှုန်းထား (လူပေါင်း 100 000 တွင်) ကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 6- အသက်အလိုက် ပြစ်မှု နှုန်းထားများ (ကျေးဇူးပြု၍ နှစ်ကို ဖော်ပြပေးပါ)

	10 နှစ် အောက်	**10-11**	**12-13 ား**	**14-15**	**16-17**	**ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း (0-17)**	**18 +**	**စုစု ပေါင်း**
ကျား								
မ								
စုစု ပေါင်း								

13) ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဖမ်းချုပ်ထားမှု၊ ရုံးမတင်မီ ဖမ်းချုပ်ထားမှု သို့မဟုတ် စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက် အကျဉ်းချထားခြင်း စသည့် ဥပဒေ၊ မူဝါဒ သို့မဟုတ် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ ပြဌာန်းထားသော လူငယ်လူရွယ်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျူးလွန်မှုများ (ပြန်လည်ထူထောင်ရေး တရားစီရင်မှု နည်းလမ်းများ၊ လမ်းလွှဲပေးခြင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန် မလိုသည့် အစီအစဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကဲ့သို့သော) အတွက် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဆုံးရှုံးခံရမှု အစား ရှိနိုင်ကြသည့် အစားထိုးနည်း အားလုံးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပေးပါ။

14) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်းမှာ ကလေးသူငယ်များ ဥပဒေနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်မှုနှင့် ဆက်စပ်လျက် ဥပဒေပြုရေး သို့မဟုတ် မူဝါဒရေးရာ ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲကြီးများ ရှိခဲ့ပါသလား။ ရှိခဲ့ပါက ယင်း အပြောင်းအလဲများက လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေကို မည်သို့ သက်ရောက်ခဲ့ကြပါသလဲ။

15) ကလေးသူငယ်များ ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးရန်၊ တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရန် နှင့် ထိန်းသိမ်းထားရသည့် ကာလတို တောင်းလာစေရန် ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ကိုင်ရေး နည်းကောင်းများ၏ သာဓကများကို ဖော်ပြပေးပါ။

II. ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် ကလေးသူငယ်များ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံကြရခြင်း

16) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ကိစ္စရပ်များကြောင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြပေးပါ။ *(ဖြစ်နိုင်ပါက ဥပဒေများ၏ မိတ္တူများကို ပူးတွဲပေးပါ)*

17) ဥပဒေအရ၊ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ကိစ္စရပ်များကြောင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ထိန်းချုပ်ပစ်နိုင်သည့် အများဆုံး အချိန်ကာလမှာ မည်မျှလဲ။ *(အချိန်ကာလ နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၏ အမည်ကို ကျေးဇူးပြုပြီး ဖော်ပြပေးပါ)။*

18) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှု အခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းရင်းများအတွက် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ထိန်းသိမ်းရေးကို မည်သည့် အာဏာပိုင်များက ဆုံးဖြတ်နိုင်ကြသလဲ။

19) ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မည်ကဲ့သို့သော သတ်မှတ်ချက်များကို ထည့်တွက်ကြပါသလဲ။

20) ယင်းကဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်က ဘယ်လိုလဲ။

21) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များအား ထိန်းချုပ်နိုင်ကြသည့် နေရာများ အားလုံး (အထူးတာဝန်ပေးထားသည့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ထိန်းသိမ်းမှု စင်တာများ၊ ရဲစခန်းများ၊

နယ်စပ်ရှိ စခန်းများ၊ လက်ခံမှု စင်တာများ၊ မှီခိုရေးစခန်းများ၊ လေဆိပ်ရှိ ထိန်းသိမ်းရေး နေရာများ၊ နယ်ခြားမျဉ်း ကူးဖြတ်ရေး ဧရိယာများ၊ အရေးပေါ် သို့မဟုတ် ယာယီစခန်းများ၊ ဖယ်ရှားရေး စင်တာများ၊ အကျဉ်းစခန်းများ စသည်) ကို စာရင်း လုပ်ပေးပါ။

22) အောက် ဖော်ပြပါ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေကြသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက် ကို ဖော်ပြပေးပါ -

A) တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့မှု

B) စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်း (မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးကို စစ်ဆေးနေခြင်း၊ အထောက်အထားစစ်ဆေးခြင်း၊ အသက်အရွယ် အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်နေခြင်း သိုမဟုတ် နေထိုင်မှု ခွင့်ပြုချက် ကျော်လွန်နေခြင်း၊ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေခြင်း၊ ဒုက္ခသည် သို့မဟုတ် အခြားသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုခံ အဆင့်အတန်းကို ဆုံးဖြတ်နေခြင်း၊ လူကုန်ကူးခံရသူ ဒုက္ခသည် ဖြစ်ခြင်း ကဲ့သို့)

C) အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်ခြင်း/ဖယ်ရှားခံရခြင်း

ကျေးဇူးပြုပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု/စောင့်ရှောက်မှု ပေးသူနှင့်အတူ နှင့် အတူတူမဟုတ်ခဲ့ဘဲ (အတူတူ လိုက်ပါမလာခဲ့ကြသူများ နှင့် ခွဲခြားခံခဲ့ကြရသူများ) ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးများ၏ အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 7- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်တွင် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေကြသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

23) ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွင်း တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့မှုကြောင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ကြရသော အသက် 0- 17 နှစ်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်းအရေအတွက်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

	0- 3			**4- 9**			**10- 11**			**12- 13**			**14- 15**			**16- 17**			**စုစုပေါင်း**		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
A) တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့မှု																					
မိသားစု/စောင့်ရှောက်သူနှင့် အတူ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
မိသားစု/စောင့်ရှောက်သူ မပါဘဲ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
တရားမဝင် ဝင်ရောက်သူ စုစုပေါင်း																					
B) **စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ်**																					
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူနှင့် အတူ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူ မပါဘဲ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ် စုစုပေါင်း																					
C) **အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်ခြင်း/ဖယ်ရှားခံရခြင်း**																					
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူနှင့်																					

အတူ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူ မပါဘဲ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																					
အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်ခြင်း/ ဖယ်ရှားခံရခြင်း စုစုပေါင်း																					
ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရသော ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း																					

ကျေးဇူးပြုပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု/စောင့်ရှောက်မှု ပေးသူနှင့်အတူ နှင့် အတူတူမဟုတ်ခဲ့ဘဲ (အတူတူ လိုက်ပါမလာခဲ့ကြသူများ နှင့် ခွဲခြားခံခဲ့ကြရသူများ) ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးများ၏ အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 8- တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့မှုကြောင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008- 2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူနှင့်																														

အတူ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																														
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူ မပါဘဲ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																														
တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခဲ့မှု စုစုပေါင်း																														

24) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များအား ထိန်းချုပ်နိုင်ကြသည့် နေရာများ အားလုံး (အထူးတာဝန်ပေးထားသည့် လူဝန်မှုကြီးကြပ်ရေး ထိန်းသိမ်းမှု စင်တာများ၊ ရဲစခန်းများ၊ နယ်စပ်ရှိ စခန်းများ၊ လက်ခံမှု စင်တာများ၊ မှီခိုရေးစခန်းများ၊ လေဆိပ်ရှိ ထိန်းသိမ်းရေး နေရာများ၊ နယ်ခြားမျဉ်း ကူးဖြတ်ရေး ဧရိယာများ၊ အရေးပေါ် သို့မဟုတ် ယာယီစခန်းများ၊ ဖယ်ရှားရေး စင်တာများ၊ အကျဉ်းစခန်းများ စသည်) ကို စာရင်း လုပ်ပေးပါ။

ကျေးဇူးပြုပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု/စောင့်ရှောက်မှု ပေးသူနှင့်အတူ နှင့် အတူတူမဟုတ်ခဲ့ဘဲ (အတူတူ လိုက်ပါမလာခဲ့ကြသူများ နှင့် ခွဲခြားခံခဲ့ကြရသူများ) ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးများ၏ ဒေတာကို ခွဲခြားလျက် အသေးစိတ်ဖော် ပြပေးပါ။

ဇယား 9- ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008- 2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူနှင့် အတူ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																														
မိသားစု/ စောင့်ရှောက်သူ မပါဘဲ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရခြင်း																														
စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ် စုစုပေါင်း																														

25) ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွင်း အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်/ဖယ်ရှားပစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသော အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း အရေအတွက်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

ကျေးဇူးပြုပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု/စောင့်ရှောက်မှု ပေးသူနှင့်အတူ နှင့် အတူတူမဟုတ်ခဲ့ဘဲ (အတူတူ လိုက်ပါမလာခဲ့ကြသူများ နှင့် ခွဲခြားခံခဲ့ကြရသူများ) ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးများ၏ ဒေတာကို ခွဲခြားလျက် အသေးစိတ်ဖော် ပြပေးပါ။

ဇယား 10- အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်/ဖယ်ရှားပစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၊ 2008-2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
မိသားစု/အုပ်ထိန်းသူ များနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း																														
မိသားစု/အုပ်ထိန်းသူ များမပါဘဲ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း																														
အတင်းအကျပ် မောင်းထုတ်/																														

ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသူ စုစုပေါင်း																														

26) ဥပဒေ၊ မူဝါဒ သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ ချမှတ်ခဲ့သည့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှု အစား ရှိနိုင်ကြသည့် အစားထိုးနည်း အားလုံးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပေးပါ။ *အကယ်၍ မိဘများ/စောင့်ရှောက်သူများနှင့် သို့မဟုတ် အတူမဟုတ်ဘဲ (အတူတူလိုက်ပါလာသော သို့မဟုတ် ခွဲနေသည့် ကလေးများ) ထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များကို အရေးယူပုံ ကွဲပြားပါက၊ ကျေးဇူးပြုပြီး အသေးစိတ်များကို ဖော်ပြပေးပါ။*

27) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်းမှာ ကလေးသူငယ်များ ဥပဒေနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်မှုနှင့် ဆက်စပ်လျက် ဥပဒေပြုရေး သို့မဟုတ် မူဝါဒရေးရာ ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲကြီးများ ရှိခဲ့ပါသလား။ ရှိခဲ့ပါက ယင်းအပြောင်းအလဲများက လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေကို မည်သို့ သက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း အသေးစိတ် ဖော်ပြပေးပါ။

28) ား ကလေးသူငယ်များ ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးရန်၊ တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရန် နှင့် ထိန်းသိမ်းထားရသည့် ကာလတို တောင်းလာစေရန် ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ကိုင်ရေး နည်းကောင်းများ၏ သာဓကများကို ဖော်ပြပေးပါ။

III. အထိန်းသိမ်းခံ နေရာများတွင် မိဘများနှင့်အတူ နေထိုင်ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

29) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ချက်နှင့် ဆက်စပ်လျက် အထိန်းသိမ်း ခံနေကြရသူတို့ (အရွယ်ရောက်သူများ သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်များ) အား အထိန်းသိမ်းခံ နေရာတွင် ၎င်းတို့၏ ကလေးများနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားပါသလား။ ဥပဒေဆိုင်ရာ အခြေခံမှု်မှာ မည်သို့ ရှိသလဲ။ ထိုမူကို နိုင်ငံအတွင်းရှိ ထိန်းသိမ်းရေး နေရာများအားလုံးတွင် ကျင့်သုံးပါသလား။ ၎င်းကို ဖခင်များအတွက်ရော မိခင်များအတွက်ပါ ကျင့်သုံးပါသလား။ ထိန်းသိမ်းခံနေကြရသည့် မိဘများနှင့် နေထိုင်ရာတွင် ကလေးများအတွက် အသက်ဆိုင်ရာ ကန့်သတ်မှုများ ရှိပါသလား။ ကလေးသည် မိဘတစ်ဦးနှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်သို့ ဝင်နိုင်ရှိပါသလား သို့မဟုတ် အကျဉ်းထောင်အတွင်း မွေးဖွားသည့် ကလေးများကိုသာ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားခြင်းလား။

30) ကလေးသည် မိဘတစ်ဦးနှင့်အတူ အထိန်းသိမ်းခံ နေရာတွင် နေထိုင်ခွင့်ကို မည်သည့် အာဏာပိုင်များက ဆုံးဖြတ်ကြပါသလဲ။

31) ယင်းကဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်က ဘယ်လိုလဲ။

32) အကျဉ်းထောင်များထဲတွင် နေထိုင်နေသည့် ကလေးသူငယ်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရန် ်းအတွက် မည်သည့် အာဏာပိုင်များ တာဝန်ရှိကြသလဲ။

33) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေးစနစ်နှင့် ဆက်စပ်လျက် ကလေးငယ်များအား အထိန်းသိမ်း ခံနေရသော မိဘများနှင့် အတူနေခွင့်ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မည်ကဲ့သို့သော သတ်မှတ်ချက်များကို ထည့်တွက်ပါသလဲ။

34) မိဘများနှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်အတွင်း ကလေးများနေထိုင်ကြရသည့် နေရာများ အကြောင်းကို ကျေးဇူးပြုပြီး ဖော်ပြပေးပါ။

35) ကလေးများက ၎င်းတို့၏ အထိန်းသိမ်းခံ မိဘ/များ နှင့် အတူနေထိုင်စဉ် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို အသေးစိတ် ဖော်ပြပေးပါ-

ပညာရေး -

ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု-

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု-

အနားယူခြင်း-

အားလပ်ချိန်-

ဆော့ကစားခြင်းနှင့် အပန်းဖြေရေး လှုပ်ရှားမှုများ-

စားသောက်မှု-

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အခြားလိုအပ်ချက် များ-

36) 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ချက်နှင့် ဆက်စပ်ပြီး အထိန်းသိမ်းခံ မိဘများနှင့် အတူနေထိုင်ရသည့် ကလေးသူငယ်များ (အသက် 0- 17) စုစုပေါင်း အရေအတွက်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ အသက်နှင့် နိုင်ငံသား (နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသား မဖြစ်သူများ) အလိုက် အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 11- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ချက်နှင့် ဆက်စပ်ပြီး အထိန်းသိမ်းခံ မိဘများနှင့် အတူနေထိုင်နေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

	မွေးကင်းစ (12 လ အောက်)			**1- 2**			**2- 4**			**3- 5**			**4- 6**			**6- 17**			**စုစုပေါင်း 0- 17**		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
နိုင်ငံသား																					
နိုင်ငံသား မဟုတ်သူ																					

စုစုပေါင်း																					

37) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ စီရင်ချက်နှင့် ဆက်စပ်လျက် အထိန်းသိမ်းခံ မိဘများနှင့်အတူ ပြုပြင်ရေး အချုပ်ခံရမှု အောက် (အကျဉ်းထောင်) တွင် ရှိနေကြသည့် အသက် 0- 17 နှစ် ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း ဦးရေကို ဖော်ပြပေးပါ[1]။

ဇယား 12- မိဘများနှင့်အတူ တရားစီရင်ရေး အထိန်းသိမ်းခံ နေရာများသို့ ရောက်ရှိလာကြသော ကလေးသူငယ်များ၊ 2008 - 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ကျား										
မ										
စုစုပေါင်း										

38) စောင့်ရှောက်မှုကို လုပ်ပေးကြရသည့် မိဘများအတွက် စီရင်ချက်ကို ချမှတ်ရာတွင် အထူး လမ်းညွှန်ချက်များ ရှိကြပါသလား။ ဥပမာ- ထိန်းသိမ်းခံနေရသော မိဘများနှင့်အတူ နေထိုင်ကြသည့် ကလေးများက သူတို့၏ အထိန်းသိမ်းခံ မိဘများနှင့်အတူ နေထိုင်ရမှာကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန်အတွက် မိဘများထံတွင် စီရင်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ထားပိုင်ခွင့်၊ နေအိမ်တွင် အထိန်းသိမ်းခံနိုင်ခြင်း၊ အီလက်ထရောနစ် စနစ်ဖြင့် စောင့်ကြည့်ခွင့် ပြုခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအစီအစဉ်များကို တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် ရှိပါသလား။

39) အထိန်းသိမ်းခံ မိဘများနှင့်အတူ နေထိုင်နေသည့် ကလေးငယ်များ အနေဖြင့်၊ မိဘများနှင့် နေထိုင်ရနိုင်သည့် အသက်အများဆုံး ပြည့်မီလာလျှင်၊ ၎င်းတို့မိဘများ၏ အထိန်းသိမ်းခံ နေရာမှ အပြင်သို့ ထွက်သွားနိုင်ကြောင်းကို မည်ကဲ့သို့သော အာဏာပိုင်များက ဆုံးဖြတ် ပေးနိုင်ကြသလဲ။ ကလေးများအနေဖြင့် အထိန်းသိမ်းခံနေရာမှ အပြင်သို့ ထွက်ခွာရန် လိုအပ်သည့်အခါမှာ ကလေးများနှင့် ၎င်းတို့၏ မိဘများအတွက် မည်သို့သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့မှုများကို စီစဉ်ပေးသလဲ။

[1] အကျဉ်းချခံနေရသည့် မိခင်များမှ မွေးဖွားသည့် ကလေးများ ပါဝင်ပါသည်။

IV. ွဲ့အဖွဲ့အစည်းများ ထဲတွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ အဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ

ယခုစစ်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် “အဖွဲ့အစည်းများ”[2] ဆိုသည်မှာ ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ အဆုံးရှုံးခံရသည့် နေရာများကို ဆိုလိုပါသည်-

- အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် (တိုက်ရိုက် သော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သူများကို လိုင်စင်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း)
- ကလေးသူငယ်ကို စောင့်ရှောက်ရေးအတွက် အစိုးရထံတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆရသည် သို့မဟုတ် ခံယူထားသည် ဆိုလျှင်။

၎င်းထဲတွင် မိဘများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကလေးများကို ထားရှိနိုင်သည့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့ အစည်းများ (အစိုးရမှ လိုင်စင်ပေးမထားသော သို့မဟုတ် စာချုပ်မချုပ်ထားသော) မပါဝင်ကြပါ။ တရားစီရင်ရေး ကဏ္ဍထဲက အဖွဲ့အစည်းများကိုပါ လက်ရှိအခန်းတွင် ထည့်မစဉ်းစားသင့်ပါ (၎င်းတို့ကို ယခုစစ်တမ်း၏ အခြား တစ်နေရာမှာ ထည့်သွင်း စဉ်းစားထား၍ ဖြစ်ပါသည်။

40) ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်းထားရှိနိုင်ပြီး ၎င်းတို့၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းခြင်း အတွက်၊ မူးယစ် ဆေးဝါး သို့မဟုတ် အရက် သေစာ သုံးစွဲခြင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း အတွက်၊ ၎င်းတို့၏ မိဘများ နှင့် ခွဲခွာနေရခြင်း၊ မိဘမဲ့များ ဖြစ်နေခြင်း၊ လမ်းပေါ်မှာ နေထိုင်နေရခြင်း အတွက်၊ လူကုန်ကူးခံရခြင်း

[2] အ ဖွဲ့အစည်းများ ဆိုရာတွင် ကလေးများကို သူတို့၏ ဆန္ဒအလျောက် ထွက်ခွာခွင့် မပြုသည့်၊ မိဘမဲ့ဂေဟာများ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကျောင်းများ၊ အလုံပိတ် ထိန်းသိမ်းခန်းများ သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ရေး ကျောင်းများ၊ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာ၊ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများ (ပြုမူပုံဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊ စိတ်ရောဂါ ပြဿနာများ) ရှိကြသည့် ကလေးများအတွက်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက် သို့မဟုတ် အခြားသော ဆေးစွဲသူများအတွက်၊ လူကုန်ကူးမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်မှု ခံရသူများကို ကာကွယ်ပေးရန်အတွက်၊ မိဘစောင့်ရှောက်မှု မရှိသည့် ကလေးသူငယ်များ အတွက်၊ အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ကြပြီး၊ ပါဝင်ကြပြီး ၎င်းတို့ဖြင့်သာ ကန့်သတ်မထားပါ။

သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် အခြားသော အလားတူ ကိစ္စရပ်များ အတွက် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရန် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဆုံးရှုံးခံကြရသည့် ပုဂ္ဂလိက (အစိုးရမှ လိုင်စင်ရထားသော) သို့မဟုတ် အစိုးရမှ စီစဉ်ထားသည့် မည်ကဲ့သို့သော နေထိုင်ရေး နေရာများနှင့် ဌာနများ ရှိကြပါသလဲ။

41) ယင်းကဲ့သို့သော နေရာများမှာ ထားရှိခံနေရခြင်းကို အယူခံရန် သို့မဟုတ် စိန်ခေါ်ရန်အတွက် ကလေးများထံတွင် ဖြစ်စေ၊ မိဘများထံတွင် ဖြစ်စေ မည်ကဲ့သို့သော လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ရှိကြပါသလဲ။

42) 2018 ခုနှစ် ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အောက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစားများ တစ်ခုချင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ(အသက် 0- 17) စုစုပေါင်း ဦးရေကို ဖော်ပြပေးပါ-

A) မိဘမဲ့ဂေဟာများ

B) တရားစီရင်ရေး စနစ်၏ ပြင်ပရှိ ပြုပြင်ရေးကျောင်းများ သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အဖွဲ့အစည်းများ

C) မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ

D) ကျန်းမာရေး ပြဿနာများရှိသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ- မူမမှန်သည့် ပြုမူပုံများ အတွက် နေရာများ၊ စိတ်ပိုင်းရောဂါကု နေရာများ)

E) မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက်သေစာနှင့် အခြားဆေးစွဲနေသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ

F) လူကုန်ကူးမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်ခံခဲ့ကြရသည့် သားကောင် ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ

G) မိဘအုပ်ထိန်းမှု မရရှိသည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ အသက်နှင့် နိုင်ငံသား (နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသား မဖြစ်သူများ) အလိုက် အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖေါ်ပြပေးပါ။

ဇယား 13- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့အစည်းများ (အစိပ်ပိုင်းဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ) ရှိ လွတ်လပ်ခွင့်များ အဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

	အသက် 3 နှစ်အောက်			3- 5			6- 9			10- 13			14- 17			စုစုပေါင်း (0- 17)		
	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်။	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်။	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း
A) မိဘမဲ့ဂေဟာများ																		
ကျား																		
မ																		
စုစုပေါင်း (A)																		
B) တရားစီရင်ရေးစနစ်၏ ပြင်ပရှိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကျောင်းများ သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ																		
ကျား																		

မ																			
စုစုပေါင်း(B)																			
C) မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																			
ကျား																			
မ																			
စုစုပေါင်း (C)																			
D) ကျန်းမာရေး ပြဿနာများရှိသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ- မူမမှန် ပြုမူပုံဆိုင်ရာ နေရာများ၊ စိတ်ပိုင်းရောဂါကု နေရာများ)																			
ကျား																			
မ																			
စုစု																			

ပေါင်း (D)																		
E) မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက်သေစာ သို့မဟုတ် အခြားဆေးစွဲနေသည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																		
ကျား																		
မ																		
စုစုပေါင်း (E)																		
F) လူကုန်ကူးမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်ခံခဲ့ကြရသည့် သားကောင် ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																		
ကျား																		
မ																		
စုစုပေါင်း																		

(F)																		
G) မိဘအုပ်ထိန်းမှု မရရှိသည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ																		
ကျား																		
မ																		
စုစုပေါင်း (G)																		
အဖွဲ့ အစည်းများ (အစိုးရမဟုတ်သော/ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ) အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ စုစုပေါင်း																		
ကျား																		
မ																		
စုစုပေါင်း (G)																		

43) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်အတွင်း အောက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း ထိန်းသိမ်းခြင်းခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 နှစ် အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း ဦးရေကို နှစ်အလိုက် ဖေါ် ပြပေးပါ။

A) မိဘမဲ့ဂေဟာများ
B) တရားစီရင်ရေး စနစ်၏ ပြင်ပရှိ ပြုပြင်ရေးကျောင်းများ သို့မဟုတ် အခြားသော ပြုပြင်ပြောင်လဲရေး အဖွဲ့အစည်းများ
C) မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ
D) ကျန်းမာရေး ပြဿနာများရှိသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ- မူမမှန်သည့် ပြုမူပုံများ အတွက် နေရာများ၊ စိတ်ပိုင်းရောဂါကု နေရာများ)
E) မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက်သေစာနှင့် အခြားဆေးစွဲနေသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ
F) လူကုန်ကူးမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်ခံခဲ့ကြရသည့် သားကောင် ကလေးသူငယ်များအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ
G) မိဘအုပ်ထိန်းမှု မရရှိသည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား 14- အဖွဲ့အစည်းများ(အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ) အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၊ 2008-2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
A) မိဘမဲ့ ဂေဟာများ																														
B) ပြုပြင်ရေးကျောင်း																														

များ စသဖြင့်																														
C) မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များ အတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																														
D) ကျန်းမာရေး ပြဿနာများရှိသည့် ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																														
E) မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက် သေစာနှင့် အခြားဆေးစွဲ ကလေးများအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ																														
F) အလွဲသုံးစားခံခဲ့ကြရ သည့် သားကောင်များအတွ က် အဖွဲ့အစည်းများ																														
G) မိဘအုပ်ထိန်းမှု မရရှိသည့်																														

ကလေးသူငယ်များအတွက် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ																														

44) အဖွဲ့အစည်းများတွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ အားလုံးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပေးပါ။

45) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008 မှ 2017) အတွင်း ကလေးသူငယ်များကို အဖွဲ့အစည်းဖြင့် ထားရှိရန် (မထားရှိရန်) နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဥပဒေပြုရေး သို့မဟုတ် မူဝါဒရေးရာ ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲကြီးများ ရှိခဲ့ပါသလား။ ရှိခဲ့ပါက ယင်း အပြောင်းအလဲများက လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေကို မည်သို့ သက်ရောက်ခဲ့ကြပါသလဲ။

46) ကလေးသူငယ်များ ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးရန်၊ တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရန် နှင့် ထိန်းသိမ်းထားရသည့် ကာလ တိုတောင်းလာစေရန် ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ကိုင်ရေး နည်းကောင်းများ၏ သာဓကများကို ဖော်ပြပေးပါ။

V. လက်နက် ပဋိပက္ခများကြောင့် လွတ်လပ်မှုထိန်းသိမ်းခြင်းခံရသည့် ကလေးသူငယ်များ

47) သင့်နိုင်ငံတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် လုံခြုံရေး အကြောင်းရင်းများကြောင့် စစ်သုံ့ပန်းများ (POWs) သို့မဟုတ် အရပ်သားများ အဖြစ် ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်းနေခြင်း ရှိပါသလား။

48) ရှိပါက၊ 2018 ခုစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် လုံခြုံရေး အကြောင်းရင်းများကြောင့် စစ်သုံ့ပန်းများ (POWs) သို့မဟုတ် အရပ်သားများ အဖြစ် ထိန်းသိမ်းခံနေရသော ကလေးသူငယ်များ (0-17) ၏ ဦးရေ စုစုပေါင်းကို ဖော်ပြပေးပါ။

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ အသက်နှင့် နိုင်ငံသား (နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသား မဖြစ်သူများ) အလိုက် အသေးစိတ်ခွဲခြားထားသည့် ဒေတာကို ဖေါ်ပြပေးပါ။

ဇယား 15- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ

	အသက် 10 နှစ်အောက်			10- 11			12- 13			14- 15			15- 16			16- 17			စုစုပေါင်း (0-17)		
	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း
စစ်သုံ့ပန်းများ (POW)																					
ကျား																					
မ																					
စစ်သုံ့ပန်း စုစုပေါင်း																					
အရပ်သားများ																					
ကျား																					
မ																					
အရပ်သား စုစုပေါင်း																					

စုစုပေါင်း																					
ကျား																					
မ																					
စုစုပေါင်း																					

49) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်လျက် လုံခြုံရေး အကြောင်းရင်းများကြောင့် POWs သို့မဟုတ် အရပ်သားများအဖြစ် ထိန်းသိမ်းယူခဲ့သည့် အသက် 0- 17 နှစ်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေ စုစုပေါင်းကို ဖော်ပြပေးပါ။

ဇယား 16- လက်နက်ကို ပဋိပက္ခများကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008 -2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
စစ်သုံ့ပန်းများ																														
အရပ်သားများ																														

50) သင်၏ နိုင်ငံသည် လတ်တလောတွင် အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များထဲ တကယ် ပါဝင်ပတ်သက်နေသော သို့မဟုတ် မသက်ဘာခံရသော ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်းမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိပါက ဥပဒေရေးရာ အခြေခံမှုများကို ဖော်ပြပေးပါ။

51) ကလေးသူငယ်များမှာ အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုနှင့် ဆက်နွယ်ရှိမှုဖြင့် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုအဖြစ် နောက်ထပ် ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုအတွက် ထိန်းသိမ်း ခံရနိုင်ကြပါသလား။

52) အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကြောင့် ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က မည်သူလဲ။

53) အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကြောင့် ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်းရန် မည်ကဲ့သို့သော နေရာအမျိုးအစားကို အသုံးပြုသလဲ။

54) 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကြောင့် ကလေးသူငယ်များကို လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေး သူငယ်များ (အသက် 0- 17) ၏ စုစုပေါင်း ဦးရေကို ဖော်ပြပေးပါ၊

A) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျူးလွန်မှုအတွက် အရေးယူထားသော
B) အုပ်ချုပ်စီမံမှု/လုံခြုံရေးအရ ထိန်းသိမ်းခံနေရခြင်း (တနည်း၊ ၎င်းတို့အား လက်နက် ကိုင်အုပ်စုထံ ပြန်သွားမှာကို နှင့်/သို့မဟုတ် ပစ်ခတ်တိုက် ခိုက်မှုများအတွင်း ပါဝင်မှာကို တားဆီးရန်)

ကျေးဇူးပြုပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက အသက်အရွယ်နှင့် နိုင်ငံသား ဖော်ပြချက် (နိုင်ငံသားများ/နိုင်ငံသား မဟုတ်သူများ) ဆိုင်ရာ ဒေတာကို ခွဲခြားလျက် အသေးစိတ်ဖေါ် ပြပေးပါ။

ဇယား 17- 2018 ခုနှစ် ဇွန်လ 26 ရက်တွင် အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ အဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ

	အသက် 10 နှစ်အောက်			10- 11			12- 13			14- 15			15- 16			16- 17			စုစုပေါင်း (အသက် 0-17)		
	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း
A) ့လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်သည့် ဖြစ်မှုအတွက် အရေးယူထားခြင်း																					
ကျား																					
မ																					
စုစုပေါင်း အရေးယူထား																					
B) လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုအတွက် အုပ်ချုပ်စီမံမှု/လုံခြုံရေးအရ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း																					
ကျား																					
မ																					
စီမံအုပ်ချုပ်မှု စုစုပေါင်း																					

စုစုပေါင်း																					
ကျား																					
မ																					
စုစုပေါင်း																					

55) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကြောင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း ဦးရေကို ဖော်ပြပေးပါ၊

A) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျူးလွန်မှု တစ်ခုဖြင့် တရားဝင်အရေးယူထားသော

B) အုပ်ချုပ်စီမံမှု/လုံခြုံရေးအရ ထိန်းသိမ်းခံနေရခြင်း (တနည်း၊ ၎င်းတို့အား လက်နက်ကိုင် အုပ်စုထံ ပြန်သွားမှာကို နှင့်/သို့မဟုတ် ပစ်ခတ်တိုက် ခိုက်မှုများအတွင်း ပါဝင်မှာကို တားဆီးရန်)

ဇယား 18- အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကြောင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၊ 2008-2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
ပြစ်မှု ကျူးလွန်မှု အတွက် အရေးယူထား																														
စီမံအုပ်ချုပ်မှု/လုံခြုံမှု အရ ထိန်းသိမ်းထား																														

56) အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများနှင့် ဆက်နွယ်နေကြသည့် ကလေးသူငယ်များကို အထူးပြစ်မှုအဖြစ် စွဲချက်တင်သလား၊ သူတို့သည် စစ်တပ် သို့မဟုတ် အရပ်သား တရားရုံးများနှင့် အကျုံးဝင်ကြပါသလား။

57) အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြသည့် ကလေးသူငယ်များအား စီရင်ရေးအတွက် ရွေးစရာများက ဘာတွေလဲ။

58) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းကြောင့် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရပြီး စီရင်ခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေကို အောက်ပါအတိုင်း နှစ်အလိုက် ဖော်ပြပေးပါ-

A) ထောင်ဒဏ် စီရင်ချက် (တစ်သက်တစ်ကျွန်းမှလွဲပြီး)

B) တစ်သက်တစ်ကျွန်း စီရင်ချက်

C) သေဒဏ် စီရင်ချက်

ဇယား 19- 2018 ခုနှစ်၊ ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၍ ထောင်ဒဏ်၊ တစ်သက်တစ်ကျွန်း သို့မဟုတ် သေဒဏ် ပေးခံရသော ကလေးသူငယ်များ။

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
ထောင်ဒဏ်																														
တစ်သက် တစ်ကျွန်း																														
သေဒဏ်																														

59) လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၍ ထိန်းသိမ်းခံနေကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ အတွက်ဖြစ်စေ၊ သူတို့၏ မိသားစုများ အတွက်ဖြစ်စေ၊ သူတို့၏ ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို အယူခံဝင်ရန် သို့မဟုတ် စိန်ခေါ်ရန် မည်ကဲ့သို့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရှိကြပါသလဲ။

60) ဥပဒေ၊ မူဝါဒ သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၍ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် ရှိနိုင်ကြသည့် အစားထိုးရေး နည်းလမ်း အားလုံးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖေါ်ပြပေးပါ။

61) လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများထဲ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၍ ထိန်းသိမ်းမှုများကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရန် ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ကိုင်ရေး နည်းလမ်းကောင်းများ၏ သာဓကများကို ဖော်ပြပေးပါ။

VI. အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ

62) အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ရုပ်သိမ်းခြင်းနှင်နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ဥပဒေမူဘောင်ကို၊ ကလေးများဆိုင်ရာ အထူးပြဋ္ဌာန်းချက်များ အပါအဝင်၊ ကျေးဇူးပြုပြီး ဖေါ်ပြပေးပါ။

63) သင်တို့၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေအရ၊ အကြမ်းဖက်ရေး အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အခြားသော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရေး အုပ်စုနှင့် ဆက်နွယ်နေမှုကို ပြစ်မှုအဖြစ် ခံယူပါသလား။ ထိုသို့ဟုတ်လျှင်၊ ကျေးဇူးပြုပြီး အသေးစိတ် ဖော်ပြပေးပါ။

64) 2018 ခုနှစ် ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လွပ်လပ်မှုများ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ် (အသက် 0- 17) များ၏ ဦးရေကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြပေးပါ-

A) စီမံအုပ်ချုပ်မှု/လုံခြုံမှုဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းခံရမှုများ ဘယ်လောက်လဲ။

B) ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း(ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ဖမ်းချုပ်ထားခြင်း နှင့် ရမန်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားခြင်း) ဘယ်လောက်လဲ။

C) တရားစီရင်လျက် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံမှု ဘယ်လောက်လဲ။

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ အသက်နှင့် နိုင်ငံသား (နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသား မဖြစ်သူများ) အလိုက် ဒေတာကို ခွဲခြားလျက် အသေးစိတ် ဖေါ်ပြပေးပါ။

ဇယား 20- 2018 ခုနှစ် ဇွန်လ 26 ရက်နေ့တွင် အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ

		အသက် 10 နှစ်အောက်			10- 11			12- 13			14- 15			15- 16			16- 17			စုစုပေါင်း (အသက် 0- 17		
		နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်။	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ	စုစုပေါင်း	နိုင်ငံသား	နိုင်ငံသားမဟုတ်သူ။	စုစုပေါင်း
	A) အုပ်ချုပ်မှု/လုံခြုံမှုအရ ထိန်းသိမ်းခြင်း																					
ကျား																						
မ																						
စုစုပေါင်းစွဲချက်																						
	B) ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းခြင်း (ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ဖမ်းထားခြင်း နှင့် ရမန်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း)																					
ကျား																						
မ																						
စီမံအုပ်ချုပ်မှု စုစုပေါင်း																						
	C) စီရင်ပြီး ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ထားခြင်း																					
ကျား																						
မ																						

စုစုပေါင်း																						
စုစုပေါင်း																						
ကျား																						
မ																						
စုစုပေါင်း																						

65)ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်း အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် အထိန်းသိမ်းခံခဲ့ကြရသည့် အသက် 0- 17 နှစ်ရှိ ကလေးသူငယ်များ၏ စုစုပေါင်း ဦးရေကို ဖော်ပြပေးပါ-

A) စီမံအုပ်ချုပ်မှု/လုံခြုံမှုဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းခံရမှုများ။

B) ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း(ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ဖမ်းချုပ်ထားခြင်း နှင့် ရမန်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားခြင်း)။

C) တရားစီရင်လျက် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ခြင်း။

ဇယား 21- အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008-2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
စီမံအုပ်ချုပ်မှု/လုံခြုံမှု ထိန်းသိမ်းခြင်း																														
ုရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းခြင်း																														
အကျဉ်းချခြင်း																														

66) အကြမ်းဖက်မှု/အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများဖြင့် စွဲချက်တင်ခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များမှာ စစ်တပ် သို့မဟုတ် အရပ်သား တရားရုံးများနှင့် အကျုံးဝင်ကြပါသလား။

67) အကြမ်းဖက်မှု/အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများဖြင့် စွဲချက်တင်ခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များကို စီရင်ရေးအတွက် ရွေးစရာများက ဘာများလဲ။

68) အကြမ်းဖက်မှု/အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများဖြင့် စွဲချက်တင်ခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များကို ထောင်ဒဏ် အများဆုံး ဘယ်လောက် စီရင်နိုင်သလဲ။

69) သူတို့ကို တစ်သက်တစ်ကျွန်း စီရင်ချက် ချနိုင်ပါသလား။

70) သူတို့ကို သေဒဏ် စီရင်ချက် ချမှတ်နိုင်ပါသလား။

71) လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်းမှာ အရပ်သား တရားရုံးမှ ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးမှ ဖြစ်စေ၊ တစ်သက်တစ်ကျွန်း သို့မဟုတ် သေဒဏ်စီရင်ချက် ချမှတ်ခံခဲ့ကြရသော ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေမှာ နှစ်အလိုက် ဘယ်လောက် ရှိခဲ့သလဲ။

ဇယား 22- အရပ်သား တရားရုံး သို့မဟုတ် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးမှ အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တစ်သက်တစ်ကျွန်း သို့မဟုတ် သေဒဏ် စီရင်ချက် ချမှတ်ခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၊ 2008-2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
တစ်သက်တစ်ကျွန်း																														
အရပ်သား တရားရုံ																														
စစ်ဘက် တရားရုံး																														
ထောင်ဒဏ် စုစုပေါင်း																														
သေဒဏ်																														
အရပ်သား တရားရုံး																														
စစ်ဘက် တရားရုံး																														
သေဒဏ် စုစုပေါင်း																														

72)ဥပဒေ၊ မူဝါဒ သို့မဟုတ် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ အမျိုးသား လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်ကြသည်ဟု ယူဆခြင်းခံကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များကို ထိန်းချုပ်မှု (ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ ဖမ်းချုပ်ထားခြင်း၊ ရုံးမတင်မီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်း သို့မဟုတ် စီရင်ချက် ချမှတ်ပြီး ထောင်ချခြင်း) အတွက် အစားထိုးရေး နည်းလမ်း အားလုံးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပေးပါ။

73) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်းမှာ အကြမ်းဖက်မှု/အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများအတွက် မသက်ဘဲခဲ့သည့် ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာ ဥပဒေများ သို့မဟုတ် မူဝါဒများထဲမှာ အပြောင်းအလဲမှုကြီးများ ရှိခဲ့ပါသလား။ ရှိခဲ့ပါက ယင်း အပြောင်းအလဲများက လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ ဦးရေကို မည်သို့ သက်ရောက်ခဲ့ကြပါသလဲ။

74) ကလေးသူငယ်များအား ထိန်းသိမ်းခံရမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် အမျိုးသား လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်ကြသည်ဟု ယူဆရသည့် ကလေးသူငယ်များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရန် ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ကိုင်ရေး နည်းကောင်းများ၏ သာဓကများကို ဖော်ပြပေးပါ။

VII. အထွေထွေ

75) ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွက် သင့်နိုင်ငံ၏ ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ (အလယ်အမှတ်ရှိ လူဦးရေ) ကို၊ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ နှင့် နိုင်ငံသား ့ု(နိုင်ငံသားဖြစ်သူများ/နိုင်ငံသားမဖြစ်သူသူများ) အလိုက် အသေးစိတ်ကို နှစ်စဉ်အတွက် ဖော်ပြပေးပါ *(ပြီးခဲ့သည့် 10 နှစ်အတွင်း နှစ်အလိုက် ဒေတာကို မရရှိနိုင်ပါက နောက်ဆုံး လူဦးရေ ခန့်မှန်းခြေ 3 ခုကို ဖော်ပြပေးပါ)။*

ဒေတာ စုဆောင်းမှု အမျိုးအစား (ဥပမာ- သန်းခေါင်စာရင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု မှတ်တမ်းများ စသည်)-
လူဦးရေ ခန့်မှန်းခြေများကို ပြုစုပေးရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်း-

ဇယား 23- အသက်၊ ကျား/မ နှင့် နိုင်ငံသား အလိုက် ခန့်မှန်းထားသော အတည်နေထိုင်သည့် လူဦးရေ

	10 နှစ်အောက်			10- 11			12- 13			14- 15			15- 16			16- 17			ကလေးသူငယ် စုစုပေါင်း (0- 17)			18+			လူဦးရေ စုစုပေါင်း (ရှယ်စုံ)		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
2008																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသား																											

မဟုတ်																											
2009																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2010																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2011																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2012																											
နိုင်ငံ																											

သား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2013																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2014																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသားမဟုတ်																											
2015																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသား																											

မဟုတ်																											
2016																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသား မဟုတ်																											
2017																											
နိုင်ငံသား																											
နိုင်ငံသား မဟုတ်																											

76) သင်၏ နိုင်ငံထဲက ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှု (အမျိုးအစား အားလုံး) ကို စောင့်ကြည့်ရန် တာဝန်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ထံမှ နောက်ဆုံး အစီရင်ခံစာများ သို့မဟုတ် အကြံပြုချက်များ ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။

77) ကလေးသူငယ်များ၏ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံရမှု (အမျိုးအစား အားလုံး)ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို လေ့လာမှုများ သို့မဟုတ် သုတေသနများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသလား။ ပြုလုပ်ခဲ့ပါက ရလဒ်များက မည်သို့လဲ။

78) ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်နှစ် (2008-2017) အတွင်းက ကလေးသူငယ်များ သေဆုံးမှု ဦးရေ စုစုပေါင်းကို နှစ်အလိုက် ဖော်ပြပေးပါ

A) တရားစီရင်ရေး စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွင်း လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသူများ

B) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အကြောင်းရင်းများကြောင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသူများ

C) ထိန်းသိမ်းခံ နေရာများတွင် မိဘများနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ကြသူများ

D) အဖွဲ့အစည်းများထဲတွင် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသူများ

E) လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများနှင့် ဆပ်စပ်လျက် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသူများ

F) အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်များဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံခဲ့ကြရသူများ

ဇယား 24- လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေရမှု ကာလတွင်း ဆက်စပ်အကြောင်းအရာ အလိုက် ကလေး သေဆုံးမှုများ၊2008-2017

	2008			2009			2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P	M	F	P
A) တရားစီရင်ရေး ကဏ္ဍ																														
B) ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုဆိုင်ရာ																														
C) မိဘများနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းခံရခြင်း																														
D) အဖွဲ့အစည်းများ																														
E) လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ																														

F) အမျိုးသား လုံခြုံရေး အကြောင်းရင်းများ																														
လွတ်လပ်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးခံနေရစဉ် ကလေး သေဆုံးမှု စုစုပေါင်း																														